

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

05204 - මූලික කළමනාකරණ ගණකාධිකරණය සහ ව්‍යාපාර මූල
ගිණුම්කරණ සහ ව්‍යාපාර සහතික පත්‍ර විභාගය - II
2013 සැප්තැම්බර්

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය

පිළිතුරු අංක 01

(අ) පහත සඳහන් දෑ විස්තර ලිවීම අවශ්‍යයි.

- අභ්‍යන්තර ඵලදා අනුපාතය (IRR) 6.6% වඩා සුළු වශයෙන් ඉහළින් ඇති ව්‍යාපෘතීන් පිළිගත් විට සමස්ත ඵලදාව පහළ බසී.
- ඉතා අධික ලෙස ණය ගත්විට ව්‍යාපාරයේ අවදානම, ආන්තික ණය අනුපාතය සහ සමස්ත අවදානම් ආධිකාරය ඉහළ යයි.
- දැනට පවතින ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පවත්වා ගතහොත් ණය ප්‍රාග්ධනයට සමානුපාතිකව කොටස් ප්‍රාග්ධනයද ඉහළ දැමීම නිසා හරිත ප්‍රාග්ධන පිරිවැය නැවත 11.4% දක්වා ඉහළ යයි.
- නව ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය දිගටම පවත්වා ගතහොත් යම් සීමාවක් දක්වා ණය ප්‍රාග්ධනය ඉහළ දැමිය හැකිමුත් ඉන් පසු අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන මූලාශ්‍රයන් වෙත යොමු විය යුතුය.
- ඉහත දෑ සැලකූ විට ව්‍යාපෘති ඇගයීම කළ යුත්තේ සමස්ත හරිත ප්‍රාග්ධන අනුපාතයයි.

(ආ) (i) ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය

ලාභාංශ වර්ධන ආකෘතිය භාවිතයෙන්

$$\begin{aligned} D_1 &= D_0 (1 + g) \\ D_1 &= 5 * 1.1 = 5.5 \\ g &= 10\% \\ P &= 110 \end{aligned}$$

$$\text{ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය} = \frac{D_1}{P} + g = \frac{5.50}{110} + 10\% = 15.00\%$$

ණය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය

$$\text{නිදහස් කරන අගය (රු.)} = 1,000.00$$

$$\text{වාර්ෂික පොලිය (රු.)} = 122.40 \text{ (බදු පසු)}$$

<u>වර්ෂය</u>	<u>මුදල් ප්‍රවාහ</u>	<u>රු.මි.</u>	<u>ව.ඇ.(9%)</u>	<u>වර්තමාන අගය (රු.)</u>
0	වෙළඳපල අගය	(1,070.00)	1,000	(1,070.00)
1-4	පොලිය	122.40	3,240	396.58
4	නිදහස් කරන අගය	1000.00	0.708	708.00
				<u>34.58</u>

<u>වර්ෂය</u>	<u>මුදල් ප්‍රවාහ</u>	<u>රු.මි.</u>	<u>ව.ඇ.(12%)</u>	<u>වර්තමාන අගය (රු.)</u>
0	වෙළඳපල අගය	(1,070.00)	1,000	(1,070.00)
1-4	පොලිය	122.40	3,037	371.73
4	නිදහස් කරන අගය	1,000.00	0.636	636.00
				<u>(62.27)</u>

$$\text{බදු පසු ණය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය} = 9\% + 12\% - 9\% \text{) } / (34.58 + 62.27) \times 34.58 = 10.07\%$$

(i) හරිත සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය (පොත් අගය ක්‍රමය)

	<u>අගය (රු.මි.)</u>		<u>පිරිවැය</u>	<u>හ.සා.ප්‍රා.පි. WACC</u>
ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධනය	900		15.00 %	10.0%
ණය ප්‍රාග්ධනය	<u>450</u>		10.07%	<u>3.4%</u>
හ.සා.ප්‍රා. පිරිවැය (WACC)	<u>1,350</u>		WACC	<u>13.4%</u>

හරිත සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය (වෙළඳපල වටිනාකම ක්‍රමය)

	<u>පොත් අගය</u>	<u>වෙළඳපල අගය</u>	<u>පිරිවැය</u>	<u>WACC</u>
කොටස් ප්‍රාග්ධනය	900	1,100	15.00 %	10.4%
ණය ප්‍රාග්ධනය	<u>450</u>	<u>482</u>	10.07%	<u>3.1%</u>
හ.සා.ප්‍රා. පිරිවැය (WACC)		<u>1,582</u>	WACC	<u>13.5%</u>

(i) ශුද්ධ වත්කම් අගය ක්‍රමය

$$\begin{aligned}
 \text{මුළු ශුද්ධ වත්කම් අගය (රු.)} &= \text{ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය} + \text{රඳවාගත් ඉපැයුම්} \\
 &= 450 + 250 = 700 \\
 \text{කොටස් ගණන} &= 45 (9/20\% \times 100\%) \\
 \text{කොටසක වටිනාකම (රු.)} &= \underline{\underline{15.56}}
 \end{aligned}$$

මිල ඉපයුම් (P / E) අනුපාතික ක්‍රමය

$$\begin{aligned}
 \text{අදාළ කර්මාන්තයේ මිල / ඉපැයුම් අනුපාතිකය} &16 \\
 \text{සමාගම මිල/ඉපැයුම (කර්මාන්තය x 50\%)} &8 \\
 \text{කොටසක ඉපැයුම (රු.)} &\underline{2} \\
 \text{කොටසක වටිනාකම (රු.)} &= \underline{\underline{16}}
 \end{aligned}$$

- (ii)
- වත්කම් සහ වගකීම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන අගය කර ඇති බව.
 - සමාගමේ වටිනාකම සාධාරණව එහි වත්කම් වටිනාකමින් පිළිඹිබු වන බව.
 - සමාගම නොකඩවා පවත්වාගෙන යන බව.
 - සියලුම වගකීම් හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කර ඇති බව.

- (iii)
- මෙම ක්‍රමය වෙළඳපල පදනම් කරගත් කොටස් අගය කිරීමක නිසා තාත්වික අගයන් ලබා ගත හැක.
 - අවශ්‍ය තොරතුරු පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි නිසා ගණනය කිරීම පහසු වේ.
 - සමාගමේ ඉපැයුම මත පදනම් වී ඇත.

පිළිතුරු අංක 02

- (අ) මූල්‍ය ගණකාධිකරණය මූලික වශයෙන් අතීත සහ දැනට ගෙවීමට බැඳී ඇති පිරිවැය යොදාගෙන කිසියම් කාලසීමාවක් සඳහා ලාභය හෝ අලාභය ගණනය කරයි. කළමනාකරණ තීරණ ගැනීම සඳහා යොදාගන්නා පිරිවැය වනුයේ එම තීරණයෙන් බලපෑමක් ඇති කරණ පිරිවැයන්ය. එනම් වර්ධනාත්මක පිරිවැයයි. (Incremental cost)

	යාපනය (රු.)	ගාල්ල (රු.)	සටහන
අමුද්‍රව්‍ය A - පටන්තා තොග (මුල් පිරිවැයට)	3,888,000	-	1
අමුද්‍රව්‍ය A - තහවුරු කළ ඇණවුම් (මුල් පිරිවැයට)	5,472,000	-	2
අමුද්‍රව්‍ය A - මෙතෙක් ඉදිරිපත් නොකළ ඇණවුම් (වර්තමාන අගය)	12,000,000	-	3
අමුද්‍රව්‍ය B - පටන්තා තොග (මුල් පිරිවැයට)	-	9,920,000	4
අමුද්‍රව්‍ය C - මෙතෙක් ඉදිරිපත් නොකළ ඇණවුම් (වර්තමාන අගය)	-	14,240,000	5
ශ්‍රමය ප්‍රාදේශකව කුලියට ලබාගත්	17,200,000	22,000,000	6
ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය	-	-	7
නවාතැන් සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම්	1,360,000	1,120,000	8
යන්ත්‍ර කුලී ආදායම්	(1,200,000)	-	9
දඩ මුදල්		5,600,000	10
මුළු කොන්ත්‍රාත්තු අගය	38,720,000	52,880,000	
කොන්ත්‍රාත්තු මිල	57,600,000	70,400,000	
ශුද්ධ ලාභය	18,880,000	17,520,000	

මේ අනුව යාපනය ව්‍යාපෘතිය නිර්දේශ කැරේ.

ඉහත ලාභය අනුව යාපනය කොන්ත්‍රාත්තුව නිර්දේශ කළ හැක.

උදා :

- ගිලුණු පිරිවැය :- මූල්‍ය ගණකාධිකරණයට අදාළ කරගන්නා අතර තීරණ ගැනීමේදී අදාළ නොවේ.
 ආවස්ථික පිරිවැය :- මූල්‍ය ගණකාධිකරණයට අදාළ නොවන අතර තීරණ ගැනීමේදී අදාළ වේ.
 බෙදු පිරිවැය :- මූල්‍ය ගණකාධිකරණයේදී අදාළ පිරිවැයෙහි නමුත් තීරණ ගැනීමේදී අදාළ නොවේ.
 අනාගත පිරිවැය :- තීරණ ගැනීමේදී අදාළ වුවත් මූල්‍ය ගණකාධිකරණයේදී ගිණුම්ගත නොකරයි.

- (ආ) (1) අමුද්‍රව්‍ය A යාපනය ව්‍යාපෘතියට යොදා නොගතහොත් ඉන්පසු ඇති වාසි සහගතව ප්‍රයෝජනය වන ආදේශකයක් ලෙස යොදා ගත හැක. ඉන් රු. මිලියන 3.888 කින් අනාගත මිලදී ගැනුම් වැලැක්විය හැක. (4.32 x .9)
- (2) තහවුරු කරන ලද ඇණවුම් අවලංගු කළ නොහැකි බව උපකල්පනය කර ඇත. එම නිසා එම පිරිවැය, මොනයම් විකල්පය තෝරා ගත්තද දැරිය යුතුය. මෙම අමුද්‍රව්‍ය ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොදා නොගතහොත් වෙනත් ව්‍යාපෘති සඳහා ආදේශකයක් ලෙස යොදා ගත හැක. මේ නිසා අදාළ පිරිවැය වන්නේ ආදේශකයේ මිලයි (6.80x .9)
- (3) අමුද්‍රව්‍ය මේ වනවිටත් මිලදී ගෙන නැති අතර ව්‍යාපෘතිය භාරගතහොත් පමණක් මිලදී ගනී. ඒනිසා යාපනය ව්‍යාපෘතිය භාර ගතහොත් රු. මිලියන 12 ක් අමතර වියදමක් දැරිය යුතුය.

- (4) B අමුද්‍රව්‍ය පොදුවේ භාවිතා කරන ලදී. එනිසා එය නැවත විකිණිය යුතු නැත. එය ගාල්ල ව්‍යාපෘතියට යොදා ගතහොත් මෙම අමුද්‍රව්‍ය නැවත මිලදී ගත යුතු වන අතර ඒ සඳහා රු. මිලියන 9.92 (4.96 x 2)
- (5) ගාල්ල ව්‍යාපෘතිය භාර ගතහොත් ඒ නිසා වැඩිවන පිරිවැය රු. මිලියන 14.24 කි.
- (6) ශ්‍රමය වැඩිවන පිරිවැයක් ලෙස සලකන අතර එය අදාළ පිරිවැයකි.
- (7) ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ පිරිවැය ගිලිහු පිරිවැයකි. අදාළ නැත.
- (8) මෙම පිරිවැය ව්‍යාපෘතිය භාර ගතහොත් පමණක් දැරිය යුතු වේ.
- (9) යාපනය ව්‍යාපෘතිය භාර ගතහොත් ඉතිරිවන පිරිසිදු කුලියට දී රු. මිලියන 1.2 ක ආදායමක් ලබාගත නැත.
- (10) ගාල්ල ව්‍යාපෘතිය භාර ගැනීමෙන් යාපනය කොන්ත්‍රාත්තුවෙන් ඉවත්විය හැක්කේ රු. මිලියන 5.6 දඩයකට යටත්වයි.

ප්‍රධාන කාර්යාලයේ වියදම කොයි විකල්පය තෝරා ගත්තද දැරිය යුතු වන අතර එනිසා අදාළ නොවේ.
කල්පනික පොලිය සඳහා වෙනස්වන මූල්‍ය ප්‍රවාහයක් නොවන බව උපකල්පනය කර ඇත.
ක්ෂය ගිලිහු පිරිවැයකි. තිරණ ගැනීමේදී අදාළ නොවේ.
කළමනාකරණය තිරණ සඳහා යොදා ගනු ලැබෙනුයේ එම තිරණය සමඟ වෙනස් වන/ වැඩිවන පිරිවැයයි.

පිළිතුරු අංක 03

- (අ) (i) ඉල්ලුමෙහි මිල නම්‍යතාවය යනු මිල වෙනස් වීම් වලට සාපේක්ෂව ඉල්ලුමෙහි ඇති සංවේදීතාවයි. වෙළඳපොළේ ඇති භාණ්ඩයකට ආදේශකයන් ඇතිවන විට හා භාණ්ඩය සඳහා පාරිභෝගිකයන්ගේ ඇති අගය අඩු වන විට එම භාණ්ඩ සඳහා නම්‍ය ඉල්ලුමක් පවතී. එවිට මිලෙහි ඇතිවන සුළු වෙනසකට පවා ඉල්ලුම විශාල ලෙස වෙනස් වේ. භාණ්ඩයක් සඳහා ඇති පාරිභෝගික ඇගයීම වැඩිවන විට හා වෙළඳපොළෙහි ඇති ආයතන ආදේශකයන් සීමිත වන විට එම භාණ්ඩය සඳහා අනම්‍ය ඉල්ලුමක් පවතී. එහි ප්‍රතිඵලයක් වන්නේ මිලෙහි ඇතිවන වෙනසට සාපේක්ෂව අඩු අනුපාතයක් ඉල්ලුම වෙනස්වීමයි.
යම්කිසි භාණ්ඩයක මිල තිරණය කිරීමේදී ඉල්ලුමේ ඇති මිල නම්‍යතාව ඉතා වැදගත් වේ. ඉල්ලුම නම්‍ය වන විට සුළු මිල ඉහලයාමකට සාපේක්ෂව ඉල්ලුම ඊට ඉහළ අනුපාතයකින් පහළ බසී. අනෙක් අතට භාණ්ඩයට ඇත්තේ අනම්‍ය ඉල්ලුමක් නම් මිල ඉහළ දැමූවිට ඉල්ලුම ඊට අඩු අනුපාතයකින් පමණක් පහළ බසී.
- (ii) මිල පැදීම උපක්‍රමය යනු මිල සංවේදීතාව අඩු භාණ්ඩ වෙළඳපොළක් තුළ මිල සුරා කැමකට ලක් කිරීමයි. මෙම ක්‍රමය ඉදිරියේදී ඇතිවිය හැකි අනපේක්ෂිත පිරිවැය ඉහළ යාම හෝ භාණ්ඩය සඳහා නැවුම් ආන්තරාත්මක අඩු වීමෙන් ඉල්ලුම පහළ යා හැකි විට යොදා ගත හැක. මෙම ක්‍රමය ආදේශකයන් කිහිපයක් ඇතිවිට සුදුසු නොවේ. විනිවිද යාමේ මිල ප්‍රතිපත්තිය යනු භාණ්ඩය සඳහා මූලික පිළිගැනීම ඉක්මන් කිරීම සඳහා අඩු මිලක් නියම කිරීමයි. අදේශකයන් කිහිපයක් ඇති විට හෝ වෙළඳපොළට පහසු ප්‍රවේශයන් ඇති විට මෙම ක්‍රමය යොදා ගැනීම සුදුසු වේ.

		රු. '000
මුල ROI අගය (50000x20%)		10,000
පොදු ප්‍රධාන කාර්යාල වියදම්		8,600
කර්මාන්ත ශාලා පොදුකාර්ය		<u>6,000</u>
අවශ්‍ය මුල ලාභය		<u>24,600</u>
සෘජු පිරිවැය (800 RECS)	12,500 x800	10,000
සෘජු පිරිවැය (1600 පැය)	1,600 x4,000	6,400
		16,400
ලාභය සෘජු පිරිවැයෙහි % ලෙස	$\frac{24,600 \times 100}{16,400}$	= <u>150%</u>
එක් RECS සඳහා මිල	=12,500+12,500 x150%	
	= <u>31,250</u>	
පැය 1600 වියදම		6,400
150% වූ ලාභය		9,600
අයකළ හැකි පැය ගණන	=1600 x75% <u>1,200</u>	<u>16,000</u>
අයකළ හැකි පැයකට මිල	= $\frac{16,000,000}{1200}$	
	= <u>13,333.33</u>	

(ii) වාර්ෂික අයවැයගත ලාභ ප්‍රරෝකතාවය

		රු. '000
විකුණුම් - RECS 800 x 31,250		25,000
සේවා පැකේජය 13,333 x 1,200		16,000
		<u>41,000</u>
RECS නිෂ්පාදන පිරිවැය 800 x 12,500		(10,000)
සේවා පැකේජය සඳහා සෘජු පිරිවැය		<u>(6,400)</u>
		24,600
ස්ථාවර පොදුකාර්ය		<u>(6,000)</u>
ප්‍රධාන කාර්යාල වියදම්		<u>(8,600)</u>
ලාභය		<u>10,000</u>

පිළිතුරු අංක 04

(අ)

උච්ච සහ අවම ක්‍රමය භාවිතයෙන්	ඉහළම නිෂ්පාදනය	පහළම නිෂ්පාදනය
නිෂ්පාදනය ඒකක	300,000	200,000
නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය (රු.'000 .)	13,500	12,000
නිෂ්පාදනයේ වෙනස		100,000
එහි විචල්‍ය පිරිවැය		1,500,000
ඒකක විචල්‍ය පිරිවැය		15.00
10% ඉහළයාම සමඟ		16.50
මුළු ස්ථාවර පිරිවැය (රු.'000)	9,000	9,000
10% ඉහළයාම සමඟ (රු.'000)	9,900	9,900
ඒ නිසා $Y = 9,900,000 + 16.5 X$		

Y = මුළු පිරිවැය

X = නිෂ්පාදනය කරන ලද බෝතල් ගණන

(ආ) 250,000 නිෂ්පාදනය මට්ටමේදී

ස්ථාවර පොදුකාර්ය	9,900,000
විචල්‍ය පිරිවැය (16.5 x 250,000)	4,125,000
මුළු නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය	14,025,000

(ඇ) අයවැය ගත නිෂ්පාදන මට්ටම = 250,000 බෝතල්

මුළු පැය ගණන	පැය	12,500
එක් බෝතලයක් සඳහා ශ්‍රම කාලය	මිනිත්තු	3.00
එක් පැයක විචල්‍ය පොදු කාර්ය පිරිවැය		<u>330.00</u>

අයවැය ගත ස්ථාවර පොදුකාර්ය (රු.)	<u>9,900,000</u>
එක් පැයක් සඳහා ස්ථාවර පොදුකාර්ය (රු.)	<u><u>792.00</u></u>

(i) විචල්‍ය පොදුකාර්ය පිරිවැය විචලනාවය = (සත්‍ය පැය x ප්‍රමිත පොදු කාර්ය - සත්‍ය වි. පොදුකාර්ය)

$$= (330 \times 12,100) - 3,581,600 \quad \underline{\underline{411,400 \text{ වාසි}}}$$

(ii) විචල්‍ය පොදුකාර්ය කාර්යක්ෂමතා විචලනය = (සත්‍ය නිෂ්පාදනයට ප්‍රමිත පැය - සත්‍ය පැය)

$$= \left[(3 \times 240,000) / 60 - 12,100 \right] 330 \quad \underline{\underline{33,000 \text{ අවාසි}}}$$

$$(iii) \quad \text{ස්ථාවර පොදුකාර්ය වියදම් විචලනය} = \text{අයවැයගත පොදු කාර්ය} - \text{සත්‍ය පොදුකාර්ය} \\ = (9.9\text{mn} - 8.9\text{mn}) \quad \underline{\underline{1,000,000 \text{ වාසි}}}$$

$$(iv) \quad \text{ස්ථාවර පොදුකාර්ය පරිමා විචලනය} = (\text{සත්‍ය නිෂ්පාදන} - \text{අයවැයගත නිෂ්පාදන}) \text{ ප්‍රමිත පොදුකාර්ය ඒකකයකට} \\ = (240,000 - 250,000) \times 792/60 \times 3 \quad \underline{\underline{(396,000) \text{ අවාසි}}}$$

$$(v) \quad \text{ස්.පී. පරිමාන ධාරිතා විචලනය (සත්‍ය පැය - අයවැය පැය) ප්‍රමිත රේඛය} \\ = (12,100 - 12,500) \times 792 \quad \underline{\underline{(316,800) \text{ අවාසි}}}$$

$$\text{ස්.පී. පරිමාන කාර්යක්ෂමතා විචලනය (ප්‍රමිත පැය - සත්‍ය පැය) පැයක ප්‍රමිත රේඛය} \\ = (12,000 - 12,500) \times 792 \quad \underline{\underline{(79,200) \text{ අවාසි}}}$$

පිළිතුරු අංක 05

(1) (අ)නිෂ්පාදන අයවැය

	<u>මක.</u>	<u>නොවැ.</u>	<u>දෙසැ.</u>	<u>එ.න.</u>
විකුණුම්	10,000	12,000	9,000	11,000
මුල් නිමිදුවා	(2,000)	(2,400)	(1,800)	
අවසන් නිමි දුවා	2,400	1,800	2,200	
නිෂ්පාදනය	<u>10,400</u>	<u>11,400</u>	<u>9,400</u>	

(ආ) අමුද්‍රව්‍ය අයවැය - මූලික තෙල් (ලීටර්)

	<u>මක.</u>	<u>නොවැ.</u>	<u>දෙසැ.</u>
මූලික තෙල් ලීටර්	156,000	171,000	141,000
මුල් තොගය	(31,200)	(34,200)	
අග තොගය	34,200	28,200	
මිලට ගැනුම්	<u>159,000</u>	<u>165,000</u>	

අමුද්‍රව්‍ය අයවැය - A රසායනික ද්‍රව්‍ය

	<u>මක.</u>	<u>නොවැ.</u>	<u>දෙසැ.</u>
සායනික ද්‍රව්‍ය - A කිලෝග්‍රෑම්	52,000	57,000	47,000
මුල් තොගය	(10,400)	(11,400)	
අග තොගය	11,400	9,400	
මිලට ගැනුම්	<u>53,000</u>	<u>55,000</u>	

(ඇ) පුරෝකථනය කරන ලද ආදායම් ප්‍රකාශය.

ඔක්. (රු. 000)

විකුණුම් (10000 කැන් සඳහා)	35,000.00
<u>10,000 කැන් සඳහා විකුණුම් පිරිවැය</u>	
අමුද්‍රව්‍ය - මූලික තෙල්	(15,000.00)
A රසායනකය	(10,000.00)
ශ්‍රමය	(1,000.00)
විචල්‍ය පොදුකාර්ය	(500.00)
ස්ථාවර කම්හල් පොදුකාර්ය	(1,500.00)
	<u>(28,000.00)</u>
දළ ලාභය	7,000.00
කම්හල් පොදුකාර්ය අධි අවශෝෂනය	60.00
අඩු කළා : පරිපාලන හා විකුණුම් පොදුකාර්ය	<u>(2,000.00)</u>
මෙහෙයුම් ශුද්ධ ලාභය	<u>5,060.00</u>

(ඈ) මුදල් අයවැය

ඔක්තෝබර්

රු.'000

<u>ලැබීම්</u>	
ණයගැතියන්ගෙන්	25,200.00
අත්පිට විකුණුම්	<u>7,000.00</u>
මුළු ලැබීම්	<u>32,200.00</u>

වියදම්

අමුද්‍රව්‍ය - මූලික තෙල්	15,900.00
අමුද්‍රව්‍ය - A රසායනකය	10,600.00
ශ්‍රමය	1,040.00
විචල්‍ය පොදුකාර්ය	520.00
කම්හල් පොදුකාර්ය	1,000.00
පරිපාලන සහ විකුණුම් වියදම්	<u>1,700.00</u>
මුළු වියදම්	<u>30,760.00</u>
ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය	1,440.00
මුල් මුදල් ශේෂය	<u>200.00</u>
අග මුදල් ශේෂය	<u>1,640.00</u>

පිළිතුරු අංක 06

- (අ) නිෂ්පාදිත වියදම් යනු නිෂ්පාදනය කරන හෝ මිලදී ගන්නා ලද භාණ්ඩ සමග හඳුනාගන්නා පිරිවැයයි. මෙම වියදම් නිෂ්පාදිතය සමග බැඳී අතර තොග අගය කිරීමේදී ඇතුළත් කර ගනී.

උදා : මිලට ගැනුම් පිරිවැය, සෘජු ශ්‍රමය, නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය , විචල්‍යය නිෂ්පාදන වියදම් යනාදිය.

කාල පිරිවැය යනු තොග අගය කිරීමේදී අදාළ කර නොගන්නා , එහෙයින් අදාළ කාලය තුළදී වියදමක් ලෙස සලකනු ලබන පිරිවැයයි.

උදා : කළමනාකරණ වේතනය, පරිපාලන වියදම්.

- (ආ) ආවස්ථිත පිරිවැය යනු කිසියම් වූ විකල්පයක් තෝරාගත් විට ඒ නිසා අතහැරීමට සිදුවන ඊළඟ හොඳම විකල්පයේ අගයයි.

උද : රු. 500,000 /- මිලදී ගන්නා ලද අමුද්‍රව්‍ය තොගයක වර්තමාන අලෙවි කළ හැකි වටිනාකම රු. 100,000 කි. මෙම තොගයේ යළි ක්‍රියා කර වෙනයම් දෙයක් සඳහා යොදා ගත්තේ නම් මෙහි ආවස්ථිත පිරිවැය වනුයේ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය වන රු. 100,000 කි.

(ඇ)

ශ්‍රම රේඛය ගණනය කිරීම

මූලික වැටුප + දීමනා	3500 x 12	42,000
අනෙකුත් ප්‍රතිලාභ	1000 x 12	<u>12,000</u>
		54,000

දිනක පිරිවැය $54000/300 = 180$

අඩුකලා ලෙඩ නිවාඩු	$180 \times 20 \times .5$	(1,800)
		52,200

වැඩකරන පැය ගණන $(300 - (30+20)) \times 8$ 2,000

ප්‍රමිත ශ්‍රම පැය රේඛය $52200/2000$ 26.10

ලෙඩ නිවාඩු නැතිනම් ප්‍රමිත ශ්‍රම රේඛය $\frac{54000}{(300-30)} \times 8$ 25

(ඇ) වියදම් පත්‍රිකාව

	ඒකක 4000	
	මුළු ගණන (රු.)	ඒකකයකට (රු.)
යොදාගන්නා ලද රෙදිපිළි	80,000.00	20.00
සාප්පු කුලිය	50,000.00	12.50
නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය	<u>32,000.00</u>	<u>8.00</u>
කම්හල් පිරිවැය	162,000.00	40.50
කම්හල් පොදුකාර්ය 10%	3,200.00	0.80
	165,200.00	41.30
අග තොගය (41.3 x 400)	<u>(16,520.00)</u>	
	148,680.00	
විකුණුම් පොදුකාර්ය රු. 1.50 බැගින්	<u>5,400.00</u>	<u>1.50</u>
	154,080.00	42.80
ලාභය	<u>25,920.00</u>	<u>7.20</u>
විකුණුම් (3600x50)	<u>180,000.00</u>	<u>50.00</u>

පිළිතුරු අංක 07

(අ) පෙරසැරි පිරිවැයකරණය යොදා ගනු ලබන්නේ එකිනෙකට සමාන වූ නිමැවුම් ලැබෙන, සෑම නිමැවුම් ඒකකයක් සඳහා එක සමාන අමුද්‍රව්‍ය, ශ්‍රමය හා අනෙකුත් වියදම් දැරීම නිසා තනි නිමැවුමක් සඳහා වියදම් පැවරීමක් අවශ්‍ය නොවන ක්‍රියාවලීන් සඳහා යොදා ගැනීම සඳහායි. පෙරසැරි පිරිවැයකරණය රසායනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී තෙල පිරිපහදු ක්‍රියාවලියේදී යොදා ගනී.

නමුදු, එක් ඒක නිමැවුම් ඒකක හෝ නිමැවුම් කාණ්ඩය අනුපමය වන විට කාර්යය පිරිවැයකරණය යොදාගත යුතුවේ. මෙමගින් එක් එක් කාර්යයන් සඳහා වියදම් පැවරීම කළ යුතුවේ.

උදා : වාහන අලුත්වැඩියා කිරීමේදී එක් එක් අලුත්වැඩියාව එකිනෙකට වෙනස් නිසා මෙම ක්‍රමය භාවිතා කළ යුතුවේ.

(ආ)

ඒකක

(i)	මුල් ශේෂය	200.00
	ක්‍රියාවලි 1 න්	10,000.00
	සාමාන්‍ය හානිය 5%	(500.00)
	අසාමාන්‍ය හානිය	(100.00)
	අඩ : අග ශේෂය	<u>(300.00)</u>
	නිමි භාණ්ඩ	<u>9,300.00</u>

(ii)	මාරු කරන ලද මුළු ගණන	9,300.00
	මුල් නොනිමි	<u>(200.00)</u>
	මාසය තුළ ආරම්භ කර, නිෂ්පාදන	
	අවසන් භාණ්ඩ	<u>9,100.00</u>

(iii) සමානුපාතික ඒකක ගණනය කිරීම.

	ඒකක	පෙරසැරි 1 නිමැවුම්	අතිරේක ද්‍රව්‍ය	ශ්‍රමය	පොදුකාර්යය
මුල් නොනිමි	200	-	-	80	80
මාසය තුළ ආරම්භ කර නිමකළ භාණ්ඩ	9,100	9,100	9,100	9,100	9,100
සාමාන්‍ය හානිය	500	-	-	-	-
අසාමාන්‍ය හානිය	100	100	100	100	100
අවසන් තොගය	300	300	-	150	150
මුළු සමානුපාතික ඒකක	<u>10,200</u>	<u>9,500</u>	<u>9,200</u>	<u>9,430</u>	<u>9,430</u>
මාසය තුළ දැරූ වියදම්		47,500,000	11,540,000	4,715,000	2,829,000
අඩු : සාමාන්‍ය හානියේ සුන්බුන් අගය (500 x 1000)		(500,000)			
ශුද්ධ පිරිවැය		47,000,000	11,540,000	4,715,000	2,829,000
මාසය තුළ සමානුපාතික ඒකකයක පිරිවැය		<u>4,947</u>	<u>1,254</u>	<u>500</u>	<u>300</u>

(ඇ) සාමාන්‍ය හානි ගිණුම

	ඒකක	වටිනාකම (රු.'000)		ඒකක	වටිනාකම (රු.'000)
පෙරසැරු II	500	500.00	මුදල් / ණයගැතියෝ	500	500.00
එකතුව		<u>500.00</u>	එකතුව		<u>500.00</u>

අසාමාන්‍ය හානි ගිණුම

	ඒකක	වටිනාකම (රු.'000)		ඒකක	වටිනාකම (රු.'000)
පෙරසැරු II	100	700.00	මුදල් / ණයගැතියෝ	100	100.00
			පෙරසැරි ලා/අ.		600.00
එකතුව		<u>700.00</u>	එකතුව		<u>700.00</u>

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදර්ශ පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දැක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙත්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකිය යුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනමින්ම මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛණයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.

